

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”

Інститут безпеки

МАУП

Кафедра національної безпеки

Затверджую:

Директор Інституту безпеки

Сергій ЛИСЕНКО
“08” серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
Національної безпеки

Протокол № 1 від 08/08/2025 р.

Заст. зав. кафедри

Іван СЕРВЕЦЬКИЙ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я»**

Спеціальності: **КЗ Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)**

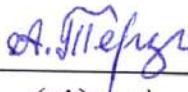
Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»**

Київ МАУП 2025

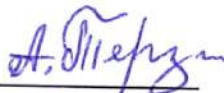
Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Терзі Олена Олександрівна — доктор юридичних наук, доцент кафедри національної безпеки

(підпис)

Викладач:

Терзі Олена Олександрівна — доктор юридичних наук, доцент кафедри національної безпеки

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри національної безпеки
Протокол № 1 від «07» серпня 2025р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Організаційно-правові засади охорони здоров'я
Шифр та назва спеціальності	КЗ Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	5 кредитів/150 год Лекції : 24 Семінарські заняття: 36 Самостійна робота студентів: 90
Терміни вивчення дисципліни	V семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/assets/files/kafedra/nacbezpeka/sylabus-b/vstup-do-specialnosti-nacionalna-bezpeka.pdf

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

<i>Терзі Олена Олександрівна</i>	
Науковий ступінь	доктор юридичних наук
Вчене звання	Професор
Посада	професор кафедри національної безпеки
Дисципліни, які викладає НПП	Організаційно-правові засади охорони здоров'я
Напрями наукових досліджень	Освіта, безпека освіти
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4120-6526%D1%81 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=-P7GdOkAAAAJ&hl
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	+380507417375
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-bezpeki-prat-vnz-maup/nacionalna-bezpeka/terzi.html

Анотація курсу. Курс «Організаційно правові засади охорони здоров'я» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про сутність завдання та принципи організації сфери охорони здоров'я її місце в системі державного управління та національної безпеки У межах дисципліни розглядаються правові та організаційні основи діяльності закладів охорони здоров'я система державного управління у сфері медицини права та обов'язки громадян у сфері охорони здоров'я гарантії держави у забезпеченні права на медичну допомогу Особлива увага приділяється аналізу законодавчої бази України у сфері охорони здоров'я питанням реформування медичної системи впровадженню міжнародних стандартів і практик забезпеченню доступності та якості медичних послуг

Предмет вивчення дисципліни є закономірності організації функціонування та розвитку системи охорони здоров'я інституційно правове забезпечення медичної сфери діяльність органів державної влади органів місцевого самоврядування та закладів охорони здоров'я механізми взаємодії держави та суспільства у реалізації права людини на охорону здоров'я

Метою курсу «Організаційно правові засади охорони здоров'я» є формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань про правові та організаційні основи системи охорони здоров'я розвиток умінь аналізувати законодавство у медичній сфері оцінювати ефективність управлінських рішень і реформ а також набуття навичок практичного застосування правових норм у діяльності закладів охорони здоров'я та органів управління

Завдання навчальної дисципліни «Організаційно правові засади охорони здоров'я» полягають у тому щоб ознайомити студентів з правовими засадами системи охорони здоров'я в Україні та міжнародними стандартами у цій сфері сформувати розуміння ролі охорони здоров'я у забезпеченні національної безпеки розвинути вміння аналізувати та застосовувати нормативно правові акти у практичній діяльності навчити оцінювати вплив реформ на якість і доступність медичної допомоги сформувати здатність застосовувати отримані знання для вирішення професійних завдань у сфері медичного та адміністративного права

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади охорони здоров'я не пов'язане з іншими дисциплінами.

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, отримані студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади охорони здоров'я, сприяють успішному вивченню здобувачами вищої освіти цілої низки інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані та професійні завдання та вирішувати практичні проблеми в галузі національної безпеки, що передбачає здійснення кваліфікованого аналізу, пояснення та прогнозування безпекових явищ і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, постійно самовдосконалюватися, здобувати нові фахові знання з використанням різних джерел інформації.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність критично та на межі предметних галузей осмислювати понятійно-категоріальний апарат загальної теорії національної безпеки. СК5. Здатність оцінювати стан безпеки особистості, суспільства та держави в окремих сферах забезпечення національної безпеки або видах діяльності на основі положень теорії безпеки щодо окремих сфер забезпечення національної безпеки та виду діяльності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН2. Застосовувати культурні, духовні, моральні цінності Українського народу, історико-культурну спадщину з метою формування позитивного іміджу держави в умовах інформаційної глобалізації, розвитку власної інформаційної культури та здорового способу життя. ПРН10. Оцінювати стан безпеки особистості, суспільства та держави за окремими сферами забезпечення і видами діяльності на основі положень теорії безпеки окремих сфер забезпечення національної безпеки і видів діяльності.

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			
		Лекції	Семінарські зан.	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
1 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний;
Модуль 1. Теоретико методологічні основи організації охорони здоров'я					
Тема 1.	Поняття сутність та принципи системи охорони здоров'я	1	1	3	
Тема 2.	Роль охорони здоров'я у забезпеченні національної безпеки	1	1	3	
Тема 3.	Система та структура закладів охорони здоров'я в Україні	1	1	3	
Тема 4.	Основні функції держави у сфері охорони здоров'я	1	1	3	
Тема 5.	Теоретико методологічні підходи до дослідження системи охорони здоров'я	1	1	3	
Модуль 2. Нормативно правові засади охорони здоров'я					
Тема 6.	Конституційні гарантії права людини на охорону здоров'я	1	1	3	
Тема 7.	Законодавство України у сфері охорони здоров'я	1	1	3	

Тема 8.	Міжнародні правові стандарти та практика у медичній сфері	1	0	3	проектно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.	
Тема 9.	Правові основи фінансування охорони здоров'я	1	1	4		
Тема 10.	Етичні та правові аспекти діяльності медичних працівників	1	1	4		
Модуль 3. Інституційна система охорони здоров'я						
Тема 11.	Органи державної влади та місцевого самоврядування у сфері охорони здоров'я	1	1	4		
Тема 12.	Управління діяльністю закладів охорони здоров'я	1	1	4		
Тема 13.	Роль та функції Міністерства охорони здоров'я України	1	0	4		
Тема 14.	Недержавний сектор у сфері охорони здоров'я	1	1	4		
Тема 15.	Механізми взаємодії держави і громадянського суспільства у сфері охорони здоров'я	1	1	4		
Модуль 4. Сучасні виклики та перспективи розвитку охорони здоров'я						
Тема 16.	Реформа системи охорони здоров'я в Україні	1	1	4		
Тема 17.	Фінансування охорони здоров'я та медичне страхування	2	1	4		
Тема 18.	Цифровізація та інноваційні технології у сфері медицини	2	1	6		
Тема 19.	Проблеми забезпечення доступності та якості медичних послуг	2	1	6		
Тема 20.	Перспективи інтеграції України до міжнародного медичного простору	2	1	6		
Модульна контрольна робота						
Всього:		24	36	90		
Форма контролю: екзамен						

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади охорони здоров'я» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на

конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку юридичних документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями для завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, умінь використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий .

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

1-й семестр

		Модульна	екзамен	Загальна
--	--	----------	---------	----------

	Поточний контроль знань										контрольна робота	**	кількість балів
Теми	Тема 1	Те ма 2	Те ма 3	Те ма 4	Те ма 5	Те ма 6	Те ма 7	Те ма 8	Те ма 9	Те ма 10	20	20**	100
Робота на семінарському занятті	10		10		5	10		5	10				
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади охорони здоров'я» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування, а саме, тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність на основі аналізу фактів юридичних справ.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади охорони здоров'я»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (А) ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань);

- оцінка «добре» (В) ставиться за виконання 80% усіх завдань;

- оцінка «добре» (С) ставиться за виконання 70% усіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (Е) ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

«А» – 18-20 балів;

«В» – 16-17 балів;

«С» – 14-15 балів;

«D» – 12-13 балів.

«Е» – 10-11 балів;

«FX» – менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади охорони здоров'я є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену** (письмово). Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Семестровий контроль у формі екзамену передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума (проста або зважена) балів за змістовими модулями. Екзамен виставляється за результатами роботи здобувача освіти впродовж усього семестру. Рейтингова оцінка здобувача освіти складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних балів.

Здобувачі освіти, які виконали всі умови допуску до екзамену та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

****Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до екзамену та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену.**

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в екзаменово-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачами освіти за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з навчальної дисципліни. Самостійна робота з кожної теми за робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
3	3	2	1	0

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для екзамену
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Організаційно-правові засади охорони здоров'я здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Організаційно-правові засади охорони здоров'я» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. – Верховна Рада України, 1992. – нормативний акт.
2. Голованова І. А., Белікова І. В., Ляхова Н. О. Організація та економіка охорони здоров'я: навч. посібник. – Полтава: Дивосвіт, 2021. – 236 с.
3. Гладун З. С. Державна політика охорони здоров'я в Україні (адм., правові проблеми): монографія. – Київ: Економічна думка, 2005. – 312 с.
4. Правило О. І. Принципи управлінської діяльності у сфері охорони здоров'я: стаття. – Журнал «Молодий вчений», 2024, № 5, с. 15–22.
5. Правило О. І. Правове регулювання охорони здоров'я в Україні: систематизація законодавства. – Журнал «Аналітично-порівняльне правознавство», 2024, № 3, с. 45–59.
6. Худяк Ю. О., Пашков В. М., Близнюк В. С. Організаційно-правові засади медичної та фармацевтичної діяльності: навч.-метод. матеріал. – Полтава: Дивосвіт, 2016. – 408 с.
7. Сенюта І. Я. Медичне право: право людини на охорону здоров'я: монографія. – Львів: Раковський, 2007. – 224 с.
8. Стеценко С. Г., Стеценко В. Ю., Сенюта І. Я. Медичне право України: підручник. – Київ: Правова єдність, 2008. – 507 с.
9. Циборовський О. М. Шляхи систематизації законодавства в сфері охорони здоров'я: монографія. – Київ, 2011. – 72 с.
10. Горбатова Д. Організаційно-правові засади діяльності МОЗ України у карантинний період: стаття. – Журнал «Право і безпека», 2020, № 6, с. 88–97. :contentReference[oaicite:1]{index=1}
11. Корнійченко О. О. Адміністративно-правовий статус закладу охорони здоров'я: детермінуючий вплив МОЗ України: стаття. – Журнал «Аналітично-порівняльне правознавство», 2025, № 3, с. 138–149. :contentReference[oaicite:2]{index=2}
12. Тринчук А. А. (ред.) Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я: зб. матеріалів конференції. – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2023. – 96 с. :contentReference[oaicite:3]{index=3}
13. Керецман А. О. Організаційно-правова форма підприємництва в охороні здоров'я: методичні рекомендації. – Ужгород: УжНУ, 2023. – 45 с. :contentReference[oaicite:4]{index=4}
14. Нетісівський..., (колектив) Правові аспекти громадського здоров'я: стаття. – Журнал «Публічна адміністрація», 2024, № 3, с. 55–65.
15. Назаренко В. М. Державне управління системою охорони здоров'я: навч. посібник. – Київ: Центр правової освіти, 2019. – 312 с.
16. Масляничанська І. О. Адміністративних-правові основи охорони здоров'я в умовах реформ: стаття. – Журнал «Наука і право», 2023, № 2, с. 101–113.

17. МОЗ України. Центри телемедицини: організаційно-правові аспекти: аналітична доповідь. – Київ: МОЗ, 2023. – 40 с.
18. Іванов І. (ред.) Адміністрування охорони здоров'я: нормативно-правові засади: підручник. – Харків, 2020. – 256 с.
19. Аналітика: регуляторна політика в охороні здоров'я: стаття. – Журнал «Юридичний вісник», 2021, № 4, с. 78–89.
20. Управління у сфері охорони здоров'я: правові основи організації медичної допомоги: монографія. – Одеса: Фенікс, 2018. – 384 с.